

**RTU studiju kurss "Latviešu valodas praktikums I"****OL000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kods                                                | LA0913                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Nosaukums                                           | Latviešu valodas praktikums I                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Studiju kursa statuss programmā                     | Obligātais/Ierobežotās izvēles                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Atbildīgais mācītspēks                              | Linda Lauze - Doktors, Profesors                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Mācītspēks                                          | Inese Ansule - Pasniedzējs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Apjoms daļās un kredītpunktos                       | 1 daļa, 3.0 kredītpunkti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Studiju kursa īstenošanas valodas                   | LV                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Anotācija                                           | Pareizrūnas nozīme. Valodas normu raksturojums un attīstība. Zilbes intonācija, vārda uzsvars, runas intonācija. Publiskās runas prasības. Normas patskaņu, divskaņu un līdzskaņu izrunā. Svarīgāko pareizrakstības principu raksturojums. Lielo burtu lietošanas nosacījumi. Rakstības problēmas mūsdienās.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs | Kursa mērķis ir veidot izpratni par latviešu valodas pareizrūnu un pareizrakstību, ortoepijas un ortogrāfijas normām teorētiskā un praktiskā līmenī, lai šīs zināšanas sekmīgi varētu izmantot Eiropas valodu un kultūras studijās.<br>Kursa uzdevumi:<br>1. Iemācīties novērtēt savu un citu runu valodas kultūras aspektā saistībā ar pareizrūnas normu ievērošanu.<br>2. Attīstīt prasmi izmantot valodas skaniskās parādības: skaņu pārmaiņas, vārda uzsvaru, zilbi, zilbes intonāciju, runas intonāciju.<br>3. Pilnveidot zināšanas pareizrūnā un pareizrakstībā.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi     | Teorētiskās literatūras studijas par pareizrūnas normām.<br>Teorētiskās literatūras studijas par normām patskaņu, divskaņu un līdzskaņu izrunā. Gatavošanās semināram par patskaņu e, ē lietojumu. Teorētiskās literatūras studijas par pareizrakstības principiem. Gatavošanās diktātam.<br>Teorētiskās literatūras studijas par problēmjautājumiem rakstībā. Gatavošanās diktātam un kontroldarbam.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Literatūra                                          | <b>Obligātā/ Obligatory:</b><br>1. Blinkena, A. (2009). Latviešu interpunkcija. Rīga: Zvaigzne ABC.<br>2. Ceplīte, B., Ceplītis, L. (1997). Latviešu valodas praktiskā gramatika. Pārstrādāts izdevums. Rīga: Zvaigzne ABC.<br>3. Latviešu valodas pareizrakstības un pareizrūnas vārdnīca. (1995). Rīga: Avots.<br>4. Latviešu valodas gramatika. (2013). Rīga: Latviešu valodas institūts.<br>5. Lauze, L. (2020). Pieturzīmju krustcelēs. Vingrinājumi latviešu interpunkcijā. Liepāja, LiePA.<br>6. Strautiņa, V., Šulce, Dz. (2009). Latviešu valodas pareizrūna un pareizrakstība. Rīga: RaKa.<br>7. Šulce, Dz. (2019). Latviešu valodas ortoepija un ortogrāfija. Metodisks studiju līdzeklis. Liepāja: LiePA.<br><br><b>Papildu/ Additional:</b><br>1. Beitīna, M. (2009). Mūsdienu latviešu literārās valodas sintakse. Liepāja: LiePA.<br>2. Laugale, V., Šulce, Dz. (2012). Lielo burtu lietojums latviešu valodā: ieskats vēsturiskajā izpētē, problēmas un risinājumi. Rīga: Latviešu valodas aģentūra.<br>3. Lauze, L. (2020). 2. personas vietniekvārdu lietojums interneta ierakstos un komentāros. VALODA – 2020. Valoda dažādu kultūru kontekstā. XXX Zinātnisko rakstu krājums. Daugavpils: Daugavpils Universitātes Akadēmiskais apgāds „Saule”, 151–157.<br>4. Valodniecības pamatterminu skaidrojošā vārdnīca. (2007). Rīga: Valsts valodas aģentūra.<br><br><b>Citi informācijas avoti/ Other sources of information:</b><br><b>Raksti krājumos/ Articles in collections:</b><br>1. “Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi”;<br>2. “Vārds un tā pētīšanas aspekti” u. c.<br><b>3. Interneta resursi:</b><br>4. www.valoda.lv;<br>5. www.valodasrokasgramata.lv;<br>6. www.liepu.moodle.lv. |
| Nepieciešamās priekšzināšanas                       | Latviešu valodas kurss vidusskolas apjomā                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

**Studiju kursa saturs**

| Saturs                                                                                                                                                                                                                                                                              | Pilna un nepilna laika klātienes studijas |                | Nepilna laika neklātienes studijas |                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------|------------------------------------|----------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kontakt stundas                           | Patstāv. darbs | Kontakt stundas                    | Patstāv. darbs |
| 1. tēma. Ievads. Ortoepija jeb pareizrūna<br>Pareizrūnas jēdziens un nozīme. Literārās valodas pareizrūnas normu raksturojums, to veidošanās un attīstība. Normas zilbes intonācijas un vārda uzsvara lietojumā. Publiskās runas prasības. Praktiskais darbs par zilbes intonāciju. | 8                                         | 12             | 0                                  | 0              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |    |    |   |   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----|---|---|
| 2. tēma. Runas intonācija un tās elementi. Publiskās runas pamatprasības. Svarīgākās literārās valodas normas patskaņu, divskaņu un līdzskaņu izrunā. Patskaņu e, ē lietojuma pozicionālie un nepozicionālie nosacījumi.<br>Seminārs un praktiskais darbs par patskaņu e, ē lietojumu.                                                       | 8  | 12 | 0 | 0 |
| 3. tēma. Ortogrāfija jeb pareizrakstība<br>Latviešu valodas rakstības izveidošanās. Alfabēta nozīme valodas lietojumā. Svarīgākie pareizrakstības principi (fonētiskais, morfoloģiskais, oriģinālrakstības) un to praktiskais lietojums. Praktiskais darbs par svešvārdu pareizrakstību. Diktāts (vai cits pareizrakstības pārbaudes veids). | 8  | 14 | 0 | 0 |
| 4. tēma. Vārdu saīsināšana rakstībā.<br>Vārdu koprakstījums un šķirtrakstījums.<br>Lielo burtu lietošanas nosacījumi.<br>Problēmas vairākvārdu nosaukumu rakstībā. Problēmjaudājumi mūsdienu latviešu valodas rakstībā.<br>Seminārs par lielo burtu lietojumu. Kontroldarbs par 2., 3. un 4. tēmu.                                           | 8  | 14 | 0 | 0 |
| Kopā:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 32 | 52 | 0 | 0 |

#### Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

| Sasniedzamie studiju rezultāti                                                                                                                                                                                                                                             | Rezultātu vērtēšanas metodes                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Zināšanas:<br>1. Zina ortoepijas un ortogrāfijas jēdzienus, pamatjautājumus, normas.<br>2. Pārzina patskaņu e, ē lietojuma pozicionālos un nepozicionālos nosacījumus.                                                                                                     | Atzīme tiek aprēķināta kā vidējā svērtā atzīme par:<br>- nodarbību regulāru apmeklējumu un aktīvu darbu semināros (pozitīvs vērtējums par semināra jautājumiem);<br>- patstāvīgo darbu izpildi (starppārbaudījumu rezultāti);<br>- gala pārbaudījumu: eksāmens. |
| Prasmes:<br>3. Prot izskaidrot un korekti lietot latviešu valodas pareizrakstības normas;<br>4. Ievēro ortogrāfijas principus: fonētisko, morfoloģisko, oriģinālrakstības;<br>5. Apzinās un ievēro publiskās runas prasības.                                               | Atzīme tiek aprēķināta kā vidējā svērtā atzīme par:<br>- nodarbību regulāru apmeklējumu un aktīvu darbu semināros (pozitīvs vērtējums par semināra jautājumiem);<br>- patstāvīgo darbu izpildi (starppārbaudījumu rezultāti);<br>- gala pārbaudījumu: eksāmens. |
| Kompetences:<br>6. Ar izpratni analizē latviešu valodas ortoepijas un ortogrāfijas problēmjaudājumus, pārvalda ortoepijas un ortogrāfijas normas mutvārdu un rakstu valodā.<br>7. Pilnveidota lingvistiskā un profesionālā kompetence Eiropas valodu un kultūras studijās. | Atzīme tiek aprēķināta kā vidējā svērtā atzīme par:<br>- nodarbību regulāru apmeklējumu un aktīvu darbu semināros (pozitīvs vērtējums par semināra jautājumiem);<br>- patstāvīgo darbu izpildi (starppārbaudījumu rezultāti);<br>- gala pārbaudījumu: eksāmens. |

#### Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

| Kritērijs                                                                                               | % no kopējā vērtējuma |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| Nodarbību regulārs apmeklējums un aktīvs darbs semināros (pozitīvs vērtējums par semināra jautājumiem). | 20                    |
| Patstāvīgo darbu izpilde (starppārbaudījumu rezultāti).                                                 | 40                    |
| Eksāmens.                                                                                               | 40                    |
| Kopā:                                                                                                   | 100                   |

#### Studiju kursa plānojums

| Daļa | KP  | Stundas  |          |         | Pārbaudījumi |        |       |
|------|-----|----------|----------|---------|--------------|--------|-------|
|      |     | Lekcijas | Prakt d. | Laborat | Ieskaite     | Eksām. | Darbs |
| 1.   | 3.0 | 16.0     | 16.0     | 0.0     |              | *      |       |